

**UNIVERSITEIT
GENT**

TOLKEN VOOR HET PROCES-VERBAAL: HOE GAAN TOLKEN OM MET DE TYPENDE INSPECTEUR?

Bart Defrancq, Sofie Verliefde

Wenst hij zelf iets te verklaren
voor we beginnen met mijn vraagjes?

RECHERCHE_Y02E06

Die hebben toegegeven
dat zij mij niet alleen verdachten.

11:50

Activeer Windows
Ga naar Instellingen om Windows te activeren.

HET PROCES-VERBAAL

Kenmerk van Europees-continentale onderzoeken (*inquisitoriaal*): bewijsmateriaal wordt centraal verzameld en procedures worden door een rechter (onderzoeksrechter) bewaakt.

- > schriftelijke rapportage met doel de oordelende rechter een zo gestoffeerd mogelijk dossier te bezorgen

vs.

“Common law”-onderzoeken (*adversariaal*): bewijsvoering wordt door de partijen behartigd en door een rechter/jury ter zitting beoordeeld.

- > schriftelijke rapportage is beperkter, verklaringen blijven tegensprekelijk tot op de zitting (audiovisuele opname)

DE VERKLARINGEN

België: elke verhoorde heeft het recht te eisen dat diens verklaringen letterlijk neergeschreven worden (wet Franchimont). De praktijk varieert. De verhoorde tekent het proces-verbaal.

Nederland: Strafvordering Art. 172(3) idem, maar beperkt tot verhoor bij rechter-commissaris.

Verlaggeving is samenvattend (Kessler 2016).

Met een tolk is het letterlijk neerschrijven van verklaringen van de verhoorde de facto onmogelijk.

Er is geen wettelijke basis voor een tolk om het recht op letterlijke weergave op te eisen. Toch tekent in België de tolk het proces-verbaal, net als de verhoorde.

EENTALIGE ONDERHANDELINGEN

Een proces-verbaal komt normaal tot stand na onderhandeling.

Tijdens het verhoor:

- politie-ambtenaar besluit vraag-antwoordreeks met voorstel;
- politie-ambtenaar leest luidop terwijl zhij typt;
- politie-ambtenaar leest neergeschreven versie voor na het typen.

Het proces-verbaal wordt afgedrukt.

De politie-ambtenaar stelt voor om het na te lezen.

GETOLKTE ONDERHANDELINGEN

In theorie

- politie-ambtenaar besluit vraag-antwoordreeks met voorstel;
 - > vertolking
- politie-ambtenaar leest luidop terwijl zij typt;
 - > vertolking
- politie-ambtenaar leest neergeschreven versie voor na het typen.
 - > vertolking

Het proces-verbaal wordt afgedrukt; de politie-ambtenaar stelt voor om het na te lezen.

> vertolking/bladvertaling

CORPUS (2014-2018)

Table 1. Overview of recorded interviews.

Language	Theme	Duration	Recording
Interview 1: French	Threats and assault with a knife	2h55m	Audio
Interview 2: English	Sham relationship	3h00m	Video
Interview 3: Turkish	Sham marriage	1h45m	Video
Interview 4: Romanian	Human trafficking and forced prostitution	4h15m	Audio
Interview 5: Arabic	Sham marriage	2h45m	Audio + video
Interview 6: Arabic	Sham marriage	1h25m	Audio + video
Interview 7: Pashto	Drug trafficking	1h55m	Audio
Interview 8: Pashto	Possession of prohibited weapon	0h30m	Audio
Interview 9: Romanian	Human trafficking and forced prostitution	3h40m	Audio + video
Interview 10: Romanian	Human trafficking and forced prostitution	4h15m	Audio + video
Interview 11: Greek	Sham relationship	2h30m	Video
Interview 12: Greek	Sham relationship	2h20m	Video

Verschillende steden in Nederlandstalig België

TOLKEN IN HET CORPUS

9 beëdigde tolken in transitie tussen

. een lokale registratie met minimale vereisten (pre-2016)

- bewijs van kennis van de betrokken talen
- blanco strafblad
- eed

. en een nationale registratie met net iets meer dan minimale vereisten (post-2016)

- juridische opleiding van minimaal 32 uur
- bewijs van beroepsbekwaamheid (= kennis van de betrokken talen)
- blanco strafblad
- eed

ONDERHANDELINGSOPTIES IN HET CORPUS

Table 61 Quantitative analysis of text access and negotiation patterns

	READING ALOUD	NO READING ALOUD
No sight translation: no reaction		745
Sight translation: no reaction		8
Sight translation: reaction interviewee		63
Total no reading		816
No interpretation: no reaction	113	
No interpretation: reaction by interpreter	41	
No interpretation: reaction by interviewee	36	
Total no interpretation	190	
Interpretation: no reaction	17	
Interpretation: reaction by interviewee	69	
Total interpretation	86	
Total reading	276	
Total # typing sequences		1.092

In slechts 6 van de 12 verhoren is er een blad-vertaling aan het eind van het verhoor.

SAMENGEVAT

De onderhandelingsopties vallen tegen:

1. in slechts de helft van de verhoren is er een bladvertaling:

- politie-ambtenaar stuurt erop aan de bladvertaling over te slaan (2)
- tolk stuurt erop aan (1)
- verhoorde verzaakt spontaan (3)

2. slechts 1 op 4 getypte segmenten wordt mondeling kenbaar gemaakt door de politie-ambtenaar

- slechts 1 op 4 van die segmenten wordt vervolgens getolkt (1/16 toegankelijk)

Sommige tolken lijken meer opties te creëren: bladvertaling tijdens het verhoor.

SAMENGEVAT

De onderhandelingsopties vallen tegen:

1. in slechts de helft van de verhoren is er een bladvertaling,

- politie-ambtenaar stuurt erop aan (2)
- tolk stuurt erop aan (1)
- verhoorde verzaakt spontaan (3)

2. slechts 1 op 4 getypte segmenten wordt mondeling kenbaar gemaakt door de politie-ambtenaar

- slechts 1 op 4 van die segmenten wordt getolkt

Sommige tolken lijken meer opties te creëren: bladvertaling tijdens het verhoor.

DISCOURSANALYSE

1. Politie-ambtenaar stuurt aan op het achterwege laten van de blad-vertaling aan het eind in ruil voor bladvertaling tijdens het verhoor.

Excerpt 21 Interview 11

1	I	euh euh gewoon een vraag euhm (.) lees ik straks heel het (.) want (<i>erm erm just a question ermmm later on do I read the entire because</i>)
2	I	tot nu toe heb ik eigenlijk alle vragen [(.) INEENS NOG EENS (.) (<i>until now I actually have all questions (all at once again)</i>)
3	P	[da's mijn bedoeling (<i>that is my intention</i>)
4	I	is het de bedoeling dat ik straks alles nog eens voorlees (.) of (1) (<i>do I need to read everything later on or</i>)
5	I	[zal ik dan deze ook ineens↑ (<i>then shall I these also right now</i>)
6	P	[nee dus (2) ja (<i>no so yes</i>)
7	I	ja (<i>yes</i>)

DISCOURSANALYSE

2. Tolk stuurt aan op het achterwege laten van de bladvertaling aan het eind zonder alternatief

- 12 P da's nie verplicht ma: ja hij mag 't inkijken of hij mag stukken
(it is not obligatory but yes he can have a look or he can have pieces)
- 13 P [laten vertalen
(translated)
- 14 I [hada mich ijbari walakin ana b2ilak b l mia mia hada hawi maktob
(it's not obligatory but I am telling you one hundred percent there is written what)
- 15 I kilme o kilme ali 9olto (.) badak ti9ra bin sotor wala badak ti9rah wala
(you have said word for word do you want to read what is between the lines or)
- 16 I badak i9rah lak yah (.) into cho b t9ol o b t7ib timdi fik tamdi
(do you want to read it or do you want me to read it for you as you wish or you can sign if you want to sign)
- 17 S hwa amdi daghri
(I will sign immediately)
- 18 I meneer wilt zijn verhoor tekenen zegt ie
(he wants to sign his interrogation he says)

DISCOURSANALYSE

3. Vertalen van het blad tijdens het verhoor heeft meestal andere bedoelingen dan het proces-verbaal toegankelijk te maken.

(10)

- 623 P *LA POLICE CHAQUE FOIS qu'il dise ces paroles<*
'THE POLICE EACH TIME he says these words'
- 623' I *de woorden dat xxxx iedere keer aanhaalt ten opzichte van de politie*
'the words xxxx repeats every time in front of the police'
- 624 P *>que moi je me sens belge [plus que lui<*
'that I feel more like a Belgian than he'
- 625 I *[ho ho ho attends attends attends (.hhh) (.)*
'ho ho ho wait wait wait (.)'
- 626 I *donc (.) je veux simplement expli:quer↓ qu'on est venu à ma porte on est*
'so I just want to state that they have come to my door they have'
- 627 I *venu me chercher (.hhh) eu::h à cause du fait que j'aurais menacé*
'come to get me (.hhh) erm because I was thought to have threatened'
- 628 I *quelqu'un avec un couteau après on m'a laissé <trois heures en bas> (.)*
'someone with a knife then they left me downstairs for three hours'
- 629 I *et après (.) on est venu me dire (.) que j'étais ici à cause de de*
'and then they came to tell me that I was here because of'
- 630 I *violence [contre*
'violence against'

DISCUSSIE

Vergelijk met je eigen praktijk:

- hoe vaak vertaal je het volledige proces-verbaal van het blad na het verhoor?
- tolk je systematisch het voorlezen van het pv door de politie-ambtenaar tijdens het verhoor?
- vertaal je soms tijdens het verhoor van het blad?

Bart Defrancq

Hoofd van de tolkopleidingen

VAKGROEP VERTALEN, TOLKEN EN
COMMUNICATIE

E bart.defrancq@ugent.be

Ghent University

@bdfrancq

Ghent University

www.ugent.be

